

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра теорії культури і філософії науки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету
Іван КАРПЕНКО

“21” червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти __ **перший (бакалаврський)**

галузь знань __ 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність __ 034 Культурологія
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма __ **Культурологія** __ **Візуальне мистецтво і менеджмент культурного проєкту**
(шифр і назва)

вид дисципліни __ **обов'язкова**
(обов'язкова / за вибором)

факультет __ **філософський**

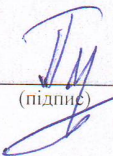
2024/ 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету
“21” червня 2024 року, протокол № 11

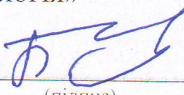
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філософ. наук, доцент, професор кафедри теорії
культури і філософії науки Титар О. В.

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки
філософського факультету
Протокол від “17” червня 2024 року № 11

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

(підпис) Дмитрій ПЕТРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Культурологія»
Гарант освітньо-професійної програми «Культурологія»

(підпис) Ігор БІЛЕЦЬКИЙ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Візуальне мистецтво і
менеджмент культурних проєктів»

Гарант освітньо-професійної програми
«Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проєктів»

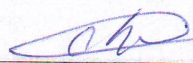

(підпис) Дмитрій ПЕТРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Урбаністичні студії»
Гарант освітньо-професійної програми «Урбаністичні студії»

(підпис) Дмитро ЧОРНИЙ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету
Протокол від “19” червня 2024 року № 10

Голова методичної комісії філософського факультету

(підпис) Сергій ГОЛІКОВ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

Галузь знань 03 – Гуманітарні науки
напряму, спеціальності 034 - Культурологія
спеціалізації ОПП Культурологія, Візуальне мистецтво і менеджмент культурного проєкту

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис навчальної дисципліни(практики)

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у закладах вищої освіти (коледжі), вироблення та закріплення навичок викладання культурологічних дисциплін, опанування та використання різноманітних методів та методичних прийомів (технік) викладання культурологічних дисциплін.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

вивчення навчального процесу, його складових: навчання, виховання, навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки, розвитку, самовиховання та самоосвіти відповідно до вимог Болонського процесу, розвиток фахових навичок під час навчального процесу;

навчання шляхам удосконалення й розвитку організаційних форм навчально-виховної роботи, підвищення ефективності різних способів контролю, оцінки навчально-виховного процесу – студент повинний пройти під час практики весь навчальний процес – проведення лекції, практичних занять, наукової та виховної роботи, поза аудиторна робота та нарешті контроль – тести, контрольні роботи, участь у прийнятті іспиту, заліку тощо;

пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів;

впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання та інше.

1.3. Кількість кредитів 7

1.4. Загальна кількість годин 210

1.5. Характеристика навчальної дисципліни (практики)

Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
Год.	год.
Лабораторні заняття	
Год.	год.
Самостійна робота	

210 год.	год.
Індивідуальні завдання	
10 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

- володіння методикою та практичними навичками викладання культурологічних дисциплін;
- випускник продемонстрував здатність використовувати педагогічні професійно-профільовані знання;
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик навчальну, наукову та виховну роботу на базових навчальних закладах;
 - здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому та викладацькому процесі

2. Зміст та організація проведення педагогічної практики (практики)

ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ ІV КУРСУ

ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ» з 4 листопада 201__ р. по 30 листопада 201__ р.

	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНИЙ	ТЕРМІН ВИКОНАН НЯ
1.	Установча конференція із питань організації та проведення навчальної практики. Складання індивідуального плану роботи	Зам. декана Голіков С. О. Керівник практики Титар О. В.	30.10
2.	Організаційні збори з питань практики	Групові керівники практики (Титар О.В, Фісун К.Г.,)	04/11/24
3.	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Студенти, керівники практики	Жовтень
4.	Ознайомлення з програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами в рамках курсу з методики викладання культурологічних дисциплін	Студенти, керівники практики	Вересень- жовтень
5.	Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики	Студенти, керівники практики	29-30.10 – допуск
6.	Проведення лекцій та практичних занять з культурології студентами ІV курсу згідно навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари).	Студенти, керівники практики	протягом практики
7.	Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять	Студенти, керівники практики, наукові керівники	протягом практики
8.	Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики).	Студенти, керівники практики	На базовій установі – останній тиждень
9.	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	Студенти, керівники практики	грудень

Затверджено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки
жовтня 20__, протокол №

3. Структура практики. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ

1. Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики, ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами в рамках курсу з методики викладання культурологічних дисциплін
2. Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики в університеті та на базах практики.
3. Проведення лекцій та практичних занять з культурології, історії культури чи подібних дисциплін студентами IV курсу згідно навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари).
4. Відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, викладачів на місцях практики, студентів-практикантів. Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять (надання 1 рецензії).
5. Консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога.
6. Участь в організації виховної роботи в навчальних групах, задіяння поза аудиторних методів навчання; організація наукової роботи культуролога.
7. Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики).

Педагогічна практика проводиться на базі зовнішнього 1-2 рівня акредитації, а також коледжів, гімназій. Бази практики є головами циклових комісій з викладання культурологічних дисциплін у Харкові та області, мають курси викладання з культурології та історії культури, досвідчених фахівців, досвід тривалого методичного співробітництва та спільної роботи з випусковою кафедрою, також випускники спеціальності працюють на цих базових установах. Окремим документом оформлюється відповідність баз практики необхідним вимогам

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного навчально-виховного закладу, структури навчального плану та його реалізації у цьому закладі (починається на стадії навчально-ознайомчої практики, продовжується під час педагогічної практики), аналіз методик викладання цих курсів у конкретному навчальному закладі;
- ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами в рамках курсу з методики викладання культурологічних дисциплін. Вибір тем курсу та розробка плану й конспектів 4 занять (2 лекцій та 2 практичних занять), визначення засобів активізації уваги та уваги студентів, засобів технічного забезпечення;
- Систематична присутність на заняттях викладачів базових установ та на відкритих заняттях своїх колег, аналіз змістовного та методичного аспектів відвідуваних занять;
- Самостійне проведення не менше 3-х (4-х) занять – лекцій та семінарів з курсів «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» і подібних; Самостійне проведення не менше як одного наукового (наукова конференція, науковий семінар) та одного виховного заходу (бесіда, екскурсія, постановка тощо);
- Участь у методичному семінарі (конференції) за результатами проведених занять на базі практики;
- Підготовка звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.

4. Теми лекційних та практичних занять, передбачених під час практики

Теми лекційних та практичних занять визначаються згідно до навчальних та календарних планів базових установ. Наприклад, під час педагогічної практики 2014-2015 рр. були такі теми:

РОЗКЛАД педпрактики групи ОКТ-41 на 2014/2015 рр. на базі вищого коледжу мистецтв

Дата, час проведення	Студент	Тема заняття
12.11.12, 8.30-10.00, 1 пара	Орищенко Н. В.	Явище рицарства у західноєвропейській культурі (л)
12.11, 12.35-14.04, 3пар (5.12)	Аветісова А.А.	Роль фільмів жахів у сучасній культурі(сем)
15.11,14.15-15.45, 4 пара	Фісун К. Г.	Еволюція європейського орієнталізму в культурі ХІХ ст. (л)
16.11,14.15-15.45,4пар	Дамірова М. В.	Культура доби Відродження (л)
19.11, 12.35-14.05,3пара	Аветісова А.А.	Роль фільмів жахів у сучасній культурі(сем)
26.11, 8.30-10.00, 1 пар	Орищенко Н. В.	Явище рицарства у західноєвропейській культурі (сем)
23.11, 14.15-15.45, 4 пара	Дамірова М. В.	Культура доби Відродження (сем)
29.11, 14.15-15.45, 4пара	Фісун К. Г.	Еволюція європейського орієнталізму в культурі ХІХ ст. (сем)

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лекція в структурі викладання культурології	50
2	Семінарське і практичне заняття в коледжах	60
3	Особливості науково-дослідної роботи під час викладання культурології. Студентська наукова конференція	30
4	Виховання під час викладання культурології. Виховні та організаційні заходи	30
5	Оформлення матеріалів практики	40
		210

6. Індивідуальне завдання – не передбачено

7. Вимоги до звіту з практики

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (дві лекції, два семінарських заняття, план виховної роботи та виховний захід, індивідуальний план практики тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Індивідуальний план (звіт).
2. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
3. Плани-конспекти 2 лекцій та 2 практичних занять (семінарів)
4. Рецензія на заняття практиканта-колеги.
5. Характеристика з бази практики (як правило, надається в щоденнику, при необхідності може бути окрема).

План-конспект проведеного заняття повинний мати зазначену тему, визначення мети (обов'язково інформативної та виховної), задач та типу заняття (методу проведення – тематичне заняття, проблемне, проблемне-пошукове, дослідницьке, інтерактивне тощо). Заняття повинно мати хронологію плану (тривалість часу на розкриття того чи іншого пункту

плану), а також вказувати застосовані наочність (наприклад, ілюстрації, схеми) та технічні засоби навчання. В документі потрібно вказати рекомендовану літературу з теми, домашнє завдання для самостійної роботи, а також викласти повний зміст питань.

Оформлення плану конспекту

Тема заняття:

Час проведення, місце проведення:

Мета: інформаційна, виховна

Тип заняття, методи проведення:

Хронологія заняття:

Наочність:

Технічне забезпечення заняття:

Головні питання теми (план):

Зміст заняття (повний виклад):

Висновки, підсумки заняття:

Рекомендована література:

Завдання для самостійної роботи:

Індивідуальний план (звіт)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

СТУДЕНТА(КИ) ІV КУРСУ ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

з 4 листопада 20__ р. по 30 листопада 20__ р.

	ЗАХОДИ	ТЕРМІН ВИКОНАННЯ	Оцінка, відмітка про виконання
1.	Установча конференція із питань організації та проведення учбової практики. Складання індивідуального плану роботи	30.10	Виконано
2.	Організаційні збори з питань практики	1.11	Виконано
3.	Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики	Жовтень	Виконано
4.	Ознайомлення з учбовими програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами в рамках курсу з методики викладання культурологічних дисциплін.	Вересень-жовтень	Виконано
5.	Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики	29-30.10 – допуск	Допуск
6.	Проведення лекцій та практичних занять з культурології студентами ІV курсу згідно навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари).	протягом практики	Проведено 4 заняття
7.	Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять	протягом практики	Виконано
8.	Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики).	На базовій установі – останній тиждень, в університеті грудень	Виконано
9.	Обговорення результатів практики на засіданні кафедри	грудень	

Загальна оцінка з педагогічної практики:

Студент/ка _____

Груповий керівник

педагогічної практики Титар О. В. (Вищий коледж мистецтв, торговельно-економ
кооперативний коледж), Фісун К.Г.(автотранспорт коледж, торговельно-економічний фаховий
коледж)

Керівник педагогічної практики

Титар О. В.

8. Методи контролю

Допуск до практики за документацією до педпрактики, екзамен за результатами педпрактики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є екзамен. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів навчальних закладів, де студенти проходять педагогічну практику.

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини вузу.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від зво обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації зво.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 1) затверджує програми навчальної, навчально-ознайомчої та виробничої (педагогічної та переддипломної) практики студентів;
- 2) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 3) забезпечує читання курсів «методика викладання культурологічних дисциплін», «Практикум з викладання культурологічних дисциплін»;
- 4) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 5) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, учбово-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- 6) провидь навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 7) проводить конференції за підсумками практики;
- 8) надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 9) Навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у вузі;
- 10) завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Керівництво практикою

Факультетський керівник навчальною виробничою практикою призначається наказом ректора і підлягає деканові факультету, а з питань практики і керівнику виробничої практики університету.

Відповідає за організацію та проведення виробничої навчальної практики на факультеті.

Він зобов'язаний:

1. Досконало знати цільові установки, задачі та зміст наскрізних та робочих програм практики усіх спеціальностей, за якими факультет готує спеціалістів, методику організації та проведення практики.
2. Брати участь у розробці та обговоренні навчально-методичної документації з організації та проведення практики студентів на відповідних кафедрах.
3. Разом з деканатом готувати проекти наказів із організації та проведення навчальних, ознайомчих та виробничих практик, на визначення баз практик.
4. Контролювати проведення на кафедрах необхідних організаційних заходів, пов'язаних з підготовкою до практики.
5. Особисто здійснювати вибірковий контроль проходження практики на базах практики, вживати заходів по усуненню недоліків, пов'язаних з невиконанням програми практики.
6. Вимагати від групових керівників практики своєчасного здавання звітів. Надавати декану факультету, голові факультетській навчально-методичній комісії загальні підсумкові результати практики. Звітувати перед Вченою радою факультету за організацію практики на факультеті, вносити конкретні пропозиції, спрямовані на її удосконалення.
7. Брати участь в організації та проведенні установчої та підсумкової студентських конференцій за підсумками практики на факультеті.
8. Вести необхідну документацію з питань практик на факультеті.
9. Контролювати роботу групових керівників педпрактики та індивідуальними видами студентських практик.

Груповий керівник навчальної виробничої практики призначається наказом проректора з навчальної роботи на конкретний вид практики.

Він зобов'язаний:

1. Досконало знати цільові установки, задачі та зміст наскрізної та робочої програми практики за своєю спеціальністю, організацію та методику її проведення, документи, що регламентують порядок проведення практики, керівником якої він є.
2. Брати участь у розробці та обговоренні навчально-методичної документації з організації та проведення практики студентів.
3. За вказівкою завідувача кафедри узгоджувати з вузами, факультетами, кафедрами програми та строки проходження практики, вирішувати навчально-методичні питання, брати участь у підготовці проекту наказу про проходження практики студентами.
4. Забезпечити в своїй групі проведення усіх організаційних заходів, пов'язаних з підготовкою до практики (вивчення програми та навчально-методичних вказівок з проведення практики, робота з кожним студентом, донесення до студентів їх індивідуальних завдань). Керівник переконується в належному розумінні студентів завдань практики та звітних документів, порядку оформлення звітів.
5. Допомогає студентам у виконанні програми науково-дослідної роботи, передбаченої завданнями кафедри та факультету, створює умови для наукової ініціативи, допомагає сформуватись студентові як високопрофесійному фахівцю з широким спектром наукових навичок.
6. Приймати та перевіряти звіти студентів з практики, давати відзив по їх роботу на базі практики, надавати завідувачу кафедри письмовий звіт за підсумками практики за групу зі зауваженнями та пропозиціями стосовно її подальшого удосконалення
7. Брати участь у роботі комісії з прийому заліків з практики, в підготовці та проведенні наукових студентських конференцій за підсумками практики.
8. Вести журнал обліку роботи студентів у період практики. Виставляти студентам заліки/екзамени з практики з врахуванням якості виконання всіх її вимог.

За груповим керівником закріплюється 4-8 студентів.

Права та обов'язки студентів-практикантів

1. Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів навчальних закладів, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та

нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.

2. При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:
 - 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
 - 2) підкорятись діючим у вузі правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту вузу;
 - 3) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
 - 4) мати з собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру;
 - 5) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань (щоденник практики, аналітичний звіт) та здати залік/іспит з практики;
 - 6) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними, за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
 - 7) кожний студент повинний скласти щоденник практики, де фіксуються результати спостережень та аналіз навчальної та виховної роботи, плани-конспекти усіх проведених лекцій та семінарів, виховних та наукових заходів.

9. Схема нарахування балів. Критерії оцінювання

Чотирирівнева система оцінювання

Поточні перевірки, самостійна робота									Сума
Розділ 1									
31	32	33	34	Наукова робота	Виховна робота	Навчально-методична робота	Виконання програми практики, матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	100
5	5	5	5	5	5	5	25	40	

31, 32...34 – проведені заняття

Перед педпрактикою студент повинний скласти усі теми та надати необхідну документацію. Це допуск до практики і попередній залік, підсумковий екзамен враховує результати проведених занять та загалом виконання програми практики.

Критерії оцінювання:

– "відмінно" – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією;

– "добре" – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але з зусиллями, виступає більше як педагог, а не педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– "задовільно" – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягається; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало

оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– "незадовільно" – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок з науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних здібностей.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	Чотирирівнева шкала оцінювання
90-100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	Задовільно
1-49	Незадовільно

10. Рекомендована література

1. Програми педпрактики
2. НМК з методики викладання культурологічних дисциплін
3. Тагліна Ю. С., Титар О. В. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра (навчальне видання для студентів філософського факультету). – Х.: ХНУ, 2007. – 38 с.
4. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу "Культурологія" (навчальне видання для студентів природничих факультетів). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
5. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи педагогічної техніки: Навч. посібник. – Харків: Титул, 2006. – 176 с.

Методична

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К., 1998.
2. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2005.
5. Падалка О.С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібник. – К., 1996.
6. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2007.
7. Титар О. В. Культурологія: комплекс навчально-методичних матеріалів (навчальне видання для студентів природничих і філософського факультету). - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 128 с.

Базова

1. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Навч. посібник. – Дрогобич: Коло, 2003.
2. Закон України «Про освіту». – К.: Генеза, 2002.
3. Сисоева С. С., Поясок Т. Б. Психологія та педагогіка: Підручник для традиційної та дистанційної форм навчання. – К.: Міленіум, 2005.
4. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2005.
5. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2006.
6. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002.

